

TURUN YLIOPISTO  
Lääketieteellinen tiedekunta

TIAINEN, SAMPSA: Metastatic Cutaneous Squamous Cell Carcinoma of the Face and Scalp Region: an Immunohistochemical Study

Syventävien opintojen kirjallinen työ 13 s.  
Korva-, nenä-, ja kurkkutautioppi  
Huhtikuu 2016

---

Okasolusyöpä on toiseksi yleisin ihosyöpä tyvisolusyövän jälkeen ja se kuuluu maailman yleisimpiin pahanlaatuisiin sairauksiin. Toisin kuin tyvisolusyöpä, se kykenee lähettämään etäpesäkkeitä, minkä vuoksi se on potentiaalisesti tappava tauti. Useimmiten okasolusyöpä rajautuu paikalliseksi kasvaimeksi, joka pystytään hoitamaan parantavasti. Etäpesäkkeiseen tautiin kuitenkin liittyy huomattava kuolleisuus ja sairastavuus, minkä vuoksi etäpesäkkeitä lähettävän syövän tunnistaminen ajoissa on hyödyllistä. Tässä tutkimuksessa tarkasteltiin CLEVER-1, CD68, Podoplanin, CD44, HIF-1- $\alpha$  ja Serpin-A1 molekyylien ilmentymistä syöpäkasvaimen alueella. Tuloksia verrattiin metastasoineen ja paikallisen okasolusyövän välillä. Tutkimuksen tavoitteena oli havaita mahdollinen korrelaatio tutkittujen molekyylien ilmentymisen ja syövän metastasoinnin välillä.

Tutkimusaineisto koottiin vuosina 1999-2008 Turun yliopistollisessa keskussairaalaassa hoidetuista kasvojen ja pään alueen okasolusyövistä. Tutkimusryhmä koostui 9 metastasoinnutta okasolusyöpää sairastavasta potilaasta ja verrokki-ryhmä 18 paikallista okasolusyöpää sairastavasta potilaasta. Histologiset näytteet primaarikasvaimista saatiin Patologian yksiköstä, ja CLEVER-1, CD68, Podoplanin, CD44, HIF-1- $\alpha$  ja Serpin-A1 molekyylien ilmentyminen kudoksetilakkeissa havaittiin immunohistokemiallisen värjäyksen avulla. Värjäytulokset pisteytettiin valomikroskoopilla tehdyssä analyysissä, jossa tarkasteltiin makrofagien ja imusuonien määriä kasvaimen alueella ja ympäröivässä kudoksessa sekä syöpäsolujen taipumusta ilmentää tutkittuja molekyyliä. Värjäytuloksia verrattiin metastasoineen ja paikallisen okasolusyövän välillä.

Tilastollisesti merkitsevää eroa metastasoineen ja paikallisen syövän välillä ei havaittu minkään tarkastellun muuttujan suhteen, mikä johtunee tutkimusaineiston pienestä koosta. Tulosten perusteella pystyttiin kuitenkin tekemään joitain suuntaa antavia päätelmiä, joiden perusteella voidaan ohjata mahdollisia lisätutkimuksia.

Asiasanat: okasolusyöpä, metaasi, immunohistokemia